

Na rozcestí k nové Evropě

Zpráva o zasedání Federálního výboru Unie evropských federalistů

Ve dnech 16. – 18. června 2017 se v Madridu konalo zasedání Federálního výboru Unie evropských federalistů (UEF). Hostitelem a organizátorem byla španělská sekce UEF, která se svými 190 členy patří mezi středně velké národní organizace UEF. Zasedání bylo přítomno 65 účastníků ze 128 členů Federálního výboru UEF. Unii evropských federalistů v České republice na zasedání zastupoval její místopředseda Karel Schwarz.

Zasedání bylo zahájeno v páteční podvečer 16. 6. za čtyřicetistupňového vedra v dobře klimatizovaném sálu španělské poslanecké sněmovny veřejnou debatou na téma „**Evropa na rozcestí: čas k dokončení evropské politické jednoty**“ za hojné účasti více než dvou stovek především španělských členů a příznivců federalistického hnutí. Pořadatelem debaty byla Spinelliho skupina a španělský Královský institut Elcano. Na začátku přivítali publikum předseda španělské Rady Evropského hnutí **Eugenio Nasarre**, prezident UEF Španělsko **Pablo Faura** a prezident mladých evropských federalistů (JEF) Španělsko **Alejandro Peinado García**, který vyjádřil své přesvědčení, že mladá generace bude tou, která nakonec dosáhne vytvoření Spojených států evropských.

Klíčový projev pronesl poté ministr pro vzdělávání, kulturu a sporty a mluvčí španělské vlády **Íñiga Méndez de Vigo**, který nejprve vzpomenu na německého kancléře Helmuta Kohla a jeho velký význam v dějinách Evropské unie. Kancléř Kohl měl historickou zásluhu na opětovném sjednocení Německa, jeho zakotvení do Evropy a tím, že prosazoval zavedení jednotné měny ve druhé polovině devadesátých let. Zkušenosti Helmuta Kohla by měly povzbudit současné tvůrce evropské politiky, aby i nadále bojovali o Evropu navzdory aktuálním výzvám a nepřítelům, protože Evropská unie se nakonec stane tou správnou volbou.

Následovaly dva panely s příspěvky hostujících řečníků. První panel s názvem „***Ekonomický růst, bezpečnost, migrace – evropská řešení?***“ si položil čtyři základní otázky:

- Jak obnovit plány směřující k fiskální a hospodářské integraci, aby byla měnová unie silnější, konkurenceschopnější a aby evropská ekonomika znovu rostla?
- Jak rozvinout evropské bezpečnostní kapacity s cílem čelit rostoucím přeshraničním teroristickým hrozbám?
- Jakým evropským řešením čelit migrační výzvě?
- Jak učinit Evropu bezpečnou v dnešním nestabilním světě?

Panel zahájil bývalý místopředseda Evropské komise **Joaquín Almunia**, který zdůraznil důležitost evropského přístupu k migračním a integračním politikám v dnešním evropském kontextu. Připomněl také veřejnosti, že společná bezpečnostní politika je klíčová pro dosažení ochrany evropských občanů a v ekonomické oblasti pro udržitelný růst. **Luis Garicano**, odpovědný za ekonomiku a práci v evropské politické straně Aliance liberálů a demokratů pro Evropu (ALDE) jako její místopředseda, prohlásil, že Brexit a Trump jsou "katarzí" pro Evropu a „očkáním“ proti populismu. Vysvětlil, že ačkoli původně nebyl přesvědčen o tom, že Brexit bude výzvou pro EU, nyní vidí potenciál pro pozitivní evropský politický proces po Brexitu, který by podle jeho názoru měl zahrnovat odvážné kroky, například vytvoření

schengenského prostoru pro působení policejního personálu. Kromě toho je třeba přijmout konkrétní opatření v oblasti fiskální a hospodářské integrace. Dokud nebude existovat fiskální unie a centrální instituce, která bude podporovat evropské banky v případě krizí, bude EU nedokonalou Unií. „Bylo by to jako mít základy, ale ne zbytek domu“, řekl.

Po něm promluvili tři poslanci Evropského parlamentu: **Elmar Brok**, spolupředseda Spinelliho skupiny v Evropském parlamentu a prezident UEF, který svůj projev doplnil ještě v úvodu druhého dne zasedání, zahájil vzpomínkou na německého kancléře Helmuta Kohla. Příčinu poklesu důvěry lidí v demokracii spojuje Brok se ztrátou podpory mladých lidí. Zdůraznil nutnost získat v nejbližší době podporu veřejnosti (podrobný výťah z jeho projevu je připojen v samostatné příloze této zprávy). **Brando Benifei**, člen Rady Spinelliho skupiny v EP, vyjádřil přání, aby mnoho dobrých nápadů, které se nyní objevují v rámci hledání cesty vpřed pro evropskou integraci, se opravdu projevilo v rozhodování orgánů EU. Nadnárodní instituce jsou správnou úrovní pro plánování a rozhodování, protože jsou to jediné instituce v Evropě, které mohou provádět dlouhodobé strategie. A to proto, že opakující se národní volební periody nutí politickou diskusi soustředit se na krátkodobé období a stávají se tak překážkou při přijímání správných rozhodnutí pro budoucnost Evropy. Pan Benifei také vyzval Evropský parlament, aby předložil své návrhy týkající se budoucnosti EU přímo občanům, aby byl co nejlépe informován o tom, kdo chce reformovat Evropu a jakým způsobem. Navrhl, aby debata o budoucnosti Evropy nebyla ponechána na hlavách států a vlád, neboť většinou navrhnou krátkozraké mezivládní recepty. A konečně **Enrique Calvet Chambon**, který je také voleným členem Federálního výboru UEF, přispěl ke vzpomínce na Helmuta Kohla tím, že připomněl veřejnosti symbolickou důležitost „verdunského gesta“, když se objevil společně s bývalým francouzským prezidentem Françoisem Mitterandem na znamení francouzsko-německého usmíření v roce 1984. „Tento moment je od toho okamžiku symbolem evropského projektu, který by měl být dokončen“, řekl Calvet Chambon. „Evropská unie naléhavě potřebuje jednotné migrační, azylové, bezpečnostní a obranné

politiky. Přednostně by mělo být také vytvořeno ministerstvo financí v Eurozóně, neboť nemůže existovat řádná hospodářská a měnová unie bez politické unie.“

Druhý panel s názvem „*Budoucnost Evropy jako politický projekt směřující k federální unii?*“ měl zodpovědět tři hlavní otázky:

- Jak obnovit evropský politický projekt s cílem konsolidace Evropské unie po Brexitu?
- Jak lze sladit názory členských států na budoucí směřování integrace Evropské unie?
- Reformy v rámci smluv EU nebo reforma smluv EU?

Úvodní příspěvek v panelu přednesla **Danuta Hübnerová**, předsedkyně Výboru pro ústavní záležitosti Evropského parlamentu a členka Rady Spinelliho skupiny. Konstatovala, že stávající smlouvy jsou zastaralé, pokud jde o demokratické zastoupení. „Nejen, že reforma základního práva EU bude brzy zapotřebí, ale odchod Spojeného království z EU by mohl poskytnout příležitost k vytvoření evropského nadnárodního uspořádání pro evropské volby, neboť Evropský parlament musí navrhnout, co se stane poslaneckými místy, která uvolní britští poslanci EP.“ Paní Hübnerová nicméně poznamenala, že tento nápad vyvolal velkou opozici. Podle ní budou nadnárodní kandidátky skutečností pouze tehdy, když občané vyzvou své vlády, aby jim poskytly tento nástroj skutečné evropské demokratické účasti. Navíc vyjádřila frustraci federalistů: „Všichni federalisté vědí, že Evropa se dříve nebo později stane federací, ale v současnosti ztrácíme zbytečně příliš mnoho času kvůli nedostatku solidarity a krátkozrakým vizím členských států. Pokud by měl být zahájen proces změn smluv, neměli bychom v každém případě dovolit vládám jako je polská vláda, aby měly monopol na budoucí text, neboť evropský projekt by byl vážně ohrožen“, dodala Danuta Hübnerová.

Bývalý předseda Evropského parlamentu **Josep Borrell** ve svém vystoupení zdůraznil příležitost, které může výsledek britského referenda o členství v EU poskytnout Evropské unii. „Toto referendum skutečně vyvolalo nové povědomí mezi členskými státy a občany o významu evropského projektu, a tak dalo nový impuls integraci EU,“ řekl. **Ana Botella Gómez**, členka výborů pro hospodářství, vnitřní věci a obranu španělského parlamentu za socialistickou parlamentní skupinu, připomněla historický význam manifestu Spinelliho skupiny, neboť zahrnuje myšlenky, které jsou pro EU stále důležité a nezbytné pro její budoucnost. I když byl text napsán v nejtemnějších letech 20. století, ztělesňuje naději na jednotu a integraci v Evropě, které by měly být v dnešní době zachovány. Dále zdůraznila význam evropské perspektivy každodenní spolupráce a výměny názorů mezi vnitrostátními parlamenty v EU. **Fernando Maura**, mluvčí pro evropské a zahraniční záležitosti frakce Ciudadanos ve španělském parlamentu, zdůraznil, že je třeba, aby ti, kteří věří ve federální Evropu, přivedli debatu o budoucnosti Evropy mezi širokou veřejnost. To je způsob, jak skutečně konkretizovat mnoho podnětů, které federalisté navrhli pro lepší Evropu. Profesor Univerzity Complutense **Francisco Aldecoa** představil kritické zhodnocení některých historických úspěchů evropského projektu, zejména to, jak jeho příznivci vyhráli tvrdé politické boje tím, že je prosazovali navzdory mnoha politickým omezením. To je skutečně dobrým příkladem pro dnešní federalistické a proevropské síly: mít správnou vizi budoucnosti EU nestačí, pokud není poháněna politickou vůlí a angažovanými aktivisty. Vědecký pracovník Královského institutu Elcano a Nezávislé univerzity v Madridu profesor **Ignacio Molina** řekl, že ačkoli je Španělsko proevropskou zemí, zdá se, že její parlament zůstává ukotven v národní perspektivě. To, jak vysvětlil, je problém, který je společný národním parlamentům v celé Evropě a v jejich rozhodování stále chybí skutečná evropská perspektiva. V tomto smyslu by měla být národní politika "europeizována" a zároveň Evropská komise by se měla stát více politickou.

V sobotu a v neděli dopoledne pokračovalo zasedání v sálu Univerzity CEU San Pablo ve spolupráci s Univerzitním institutem evropských studií. Na začátku druhého dne uvítal účastníky předseda UEF Španělsko **Pablo Faura** a prezident Univerzitního institutu evropských studií CEU San Pablo a bývalý člen Evropské komise **Marcelino Oreja**. Po úvodních formalitách (schválení programu, zápisu z minulého zasedání v Kolíně nad Rýnem v listopadu 2016, volba vedoucích politických komisí) přednesl politickou zprávu prezident UEF **Elmar Brok** (viz příloha).

Generální tajemník UEF **Paolo Vacca** potom prezentoval **Zprávu o činnosti UEF od minulého zasedání**. Vrcholnou akcí v tomto období byl „Pochod pro Evropu“ („March for Europe“), který se uskutečnil za účasti asi deseti tisíc lidí (reprezentujících skupiny z 90

italských a 25 evropských měst mimo Itálii) 25. března 2017 v Římě při příležitosti oslav 60. výročí podepsání Římské smlouvy, která položila základ evropské ekonomické a politické jednotě. Partnerem akce bylo 70 nevládních občanských sdružení. Paralelně s touto akcí se v regionu Říma uskutečnilo 9 satelitních pochodů a dále akce v Berlíně a Bruselu s klíčovou účastí federalistů. Tyto akce měly velký mediální ohlas (49 relací v 39 tištěných médiích, 8 televizních a 3 rozhlasových stanicích, z toho 3 na evropské, 42 na národní a 3 na místní úrovni v 9 různých zemích). Politický a advokační program federalistického hnutí byl realizován zejména podporou Spinelliho skupiny v Evropském parlamentu (EP), zprávami EP a veřejnou debatou o budoucnosti evropské integrace, o evropské bezpečnostní a obranné politice a o uskutečnění politické jednoty v Evropě (akce v Madridu 7.7.2016 a v Bruselu 16.11., 3.12.2016, 8.3., 26.4, 22.-23.5.2017).

Federalistické hnutí mělo v roce 2016 ve 23 národních organizacích UEF celkem 11 467 přihlášených členů. Nové organizace vznikly v roce 2016 v Portugalsku a ve Švédsku. UEF komunikovala stále intenzivněji se svými členy a s veřejností především prostřednictvím publikací (k evropské obranné unii), grafické vizualizace (5 návrhů k evropské obraně) a zejména na sociálních sítích (cca 14% nárůst). Pro rok 2017 jsou plánována klíčová setkání a akce v Bruselu (21.6. křest knihy politického filozofa, předního myslitele a vedoucí osobnosti federalistického hnutí po řadu desetiletí Mario Albertini „Nacionalismus, federalismus a evropská integrace“, vydané UEF; 7.-9.7. Federalistická Akademie, rozvíjející praktické dovednosti v politické komunikaci; 9.9. kick-off meeting s představiteli národních organizací UEF k politickým prioritám práce UEF v následujících 12 měsících; 4.9. letní a vánoční recepce v prosinci; Spinelli-forum v listopadu; další veřejné debaty a workshopy) a v různých evropských městech (veřejné debaty o budoucnosti Evropy například v Madridu 16.6. a v Paříži 20.10. před zasedáními Federálního výboru, workshop a veřejná debata expertů zemí V4 k budoucnosti Evropy 1.12., společné setkání ke kampani UEF pro volby do Evropského parlamentu 2.-3.12., národní debata Spinelliho skupiny ve Vídni apod.). Paolo Vacca představil na závěr svůj 6 členný tým evropského sekretariátu UEF v Bruselu. Zprávu generálního tajemníka doplnily **referáty zástupců jednotlivých národních sítí UEF**.

Během sobotního odpoledne probíhalo **jednání čtyřech tematických politických komisí**:

- Budoucnost Evropy a federalistická strategie
- Ekonomické záležitosti
- Zahraniční a bezpečnostní politika
- Sociální Evropa a vnitřní politiky

Komise také projednaly návrhy usnesení.

Poslední den zasedání byl věnován ***zprávám o jednání politických komisí, Zprávě o světovém federalistickém hnutí a plenárnímu projednání návrhů usnesení***. Bylo navrženo 5 usnesení, které byly v závěrečném hlasování všechny s určitými změnami přijaty. Federální výbor UEF přijal výraznou většinou hlasů tato usnesení (níže je uveden pouze výtah z jejich obsahu, úplné znění usnesení je připojeno v samostatných přílohách k této zprávě):

1. Usnesení o překonání krizí a dokončení evropské politické jednoty

UEF vyjádřila při příležitosti 60. výročí podepsání Římské smlouvy podporu evropské integraci a vítá volební úspěch proevropských sil v Rakousku, Nizozemsku a Francii. EU však zůstává neefektivní a neúplnou stavbou ohroženou zhroutilím, pokud nebude neprodleně dokončena. Protievropské, populistické a xenofobní strany získávají půdu ve všech členských státech. Evropa potřebuje okamžitou reformu, a proto vyzýváme orgány EU a hlavy států a vlád, aby schválily konkrétní a ambiciózní plán obnovy a dokončení evropské hospodářské a politické jednoty. Stávající smlouvy musí být plně využity k podpoře okamžitého pokroku zejména v těchto oblastech:

- Eurozónu posílit společnou hospodářskou, fiskální a sociální politikou financovanou rozpočtem s vlastními zdroji,
- přistěhovaleckou a azylovou politiku řídit na evropské úrovni včetně zřízení evropské pohraniční a pobřežní stráže,
- zavést nadnárodní kandidátky pro volby do Evropského parlamentu (EP),
- evropskými obrannými silami zaručit společnou bezpečnost Evropy,
- mezinárodnímu terorismu a zločinu bránit povinnou výměnou informací mezi policejními sbory a zřízením státního zastupitelství EU,
- uplatňovat společnou, moderní a účinnou migrační a azylovou politiku na základě solidarity a spravedlnosti,
- přijmout opatření na ochranu společných hodnot demokracie, tolerance, spravedlnosti, solidarity a právního státu.

Kromě toho je nezbytné bezodkladně zahájit novou fázi integrace nad rámec stávajících smluv, aby se zachovaly a dokončily úspěchy Unie a zabránilo se jakékoli institucionální nestabilitě. Evropa nebude sjednocena, pokud nebude demokratická. A nebude úplně demokratická, pokud nebude federací. Proto žádáme o konkrétní reformní program změn, které povedou k vytvoření evropské Ústavy. Debata o budoucnosti Evropy byla zahájena třemi zprávami EP (Mercedes Bresso – Elmar Brok, Guy Verhofstadt, Pervenche Berès – Reimer Böge), je třeba v ní pokračovat ve skupině členských států zaměřených na integraci, která je vždy otevřená pro ostatní. Tuto skupinu mohou tvořit země Eurozóny s reformními potřebami (silnější správa ekonomických záležitostí, společné daně a zvýšený rozpočet EU s cíli sociální politiky). Měnová unie musí být transformována na plnohodnotnou hospodářskou unii, aby se zabránilo rozpadu Eurozóny. Nyní je čas postavit se za sjednocenou a demokratickou Evropu: proti nacionalismu a populismu; za Evropu jednoty

proti rozdělení a novým zdím; za sjednocenou Evropu, která plní své přísliby míru, solidarity, svobody, rovnosti, bezpečnosti, prosperity a sdílené odpovědnosti; za Evropu, která chrání evropské zájmy a hodnoty ve světě; za Evropu demokracie, která posiluje evropské občany; za Evropu naděje, proti Evropě strachu; za plán oživení a dokončení evropské politické jednoty. Společně můžeme povstat za Evropu obrácenou k budoucnosti, která dokáže reagovat na velké výzvy naší doby a zachovat její hodnoty, úspěchy evropského sociálního modelu a způsob života. 70. výročí Haagského kongresu v květnu roku 2018 opravňuje k předložení tohoto programu úplné Federální unie v Evropě.

2. Usnesení o fiskální unii

UEF vítá návrhy na zřízení fiskální unie v rámci Eurozóny, zejména zprávu poslanců EP P. Berèse a R. Bøgeho o vytvoření rozpočtové kapacity Eurozóny. UEF vyzývá

- Evropské instituce a národní vlády, aby provedly návrhy uvedené v této zprávě a v dokumentu Evropské komise o prohloubení Hospodářské a měnové unie v rámci stávajících smluv před volbami do EP v roce 2019;
- členské státy Eurozóny, aby obnovily ústavní proces za účelem zřízení úplné fiskální unie vytvořením federální pokladny a skutečné fiskální suverenity.

3. Usnesení o demokratické legitimitě při řízení Hospodářské a měnové unie (HMU)

Federální výbor UEF přijal na zasedání v Madridu dne 17. 6. 2017 toto prohlášení:

1. Demokratická legitimita institucionálního systému, který řídí HMU, musí být zajištěna obecným pravidlem, že Evropský parlament rozhoduje ve všech záležitostech HMU včetně možného nového rozpočtu pro Eurozónu. Současně však musí být vytvořeno nové hlasovací pravidlo v Evropském parlamentu, které stanoví hlasovací právo

v záležitostech Eurozóny výhradně těm poslancům Evropského parlamentu, kteří byli zvoleni v členských státech náležejících k HMU.

2. Při náležitém respektování zásady subsidiarity musí být její implementace v procesu řízení HMU podporována obdobným způsobem jako úloha, kterou hraje na úrovni Evropské unie Rada Evropské unie, jednající v rámci své legislativní úlohy bez práva veta jediného členského státu.

4. Usnesení o vztazích mezi EU a USA

Transatlantické vztahy se staly institucionalizovanými řadou dohod EU-USA (Transatlantická deklarace z roku 1990, nová transatlantická agenda z roku 1995, transatlantické hospodářské partnerství z roku 1998, založení Transatlantické hospodářské rady v roce 2007 a zahájení jednání o Transatlantickém obchodním a investičním partnerství (TTIP). NATO je již 70 let základem euroatlantické bezpečnosti a zůstává nejsilnější a nejúčinnější vojenskou aliancí ve světě.

V oblasti transatlantických vztahů:

- EU by měla prohloubit své partnerství s NATO prostřednictvím autonomní obranné kapacity, která koordinuje činnost členských států v rámci Aliance,
- EU by měla převzít větší odpovědnost za svou kolektivní bezpečnost a územní obranu a aktivní roli v sousedství,
- UEF vyzývá k vytvoření solidní společné evropské zahraniční a bezpečnostní politiky, která by podporovala společné obranné kapacity, mohla s aliancí NATO a v rámci OSN představovat pilíř, který by zabránil krizi na celém světě a přispěl k vybudování bezpečného a prosperujícího mezinárodního společenství.

V oblasti globálního vládnutí pro 21. století UEF vyzývá:

- členské státy EU, aby zahájily účinnou koordinovanou akci v rámci Rady bezpečnosti OSN a Valného shromáždění OSN s cílem řešit otázky světové politiky a připravit perspektivu jediného sídla EU,
- k získání místa stálého člena Rady bezpečnosti OSN po Brexitu pro Evropskou unii, protože by to posílilo náš hlas jako Evropanů a představovalo první krok k transformaci Rady bezpečnosti v Radu velkých regionů světa.

V oblasti obrany EU vyzývá UEF:

- k vytvoření skutečné zahraniční a bezpečnostní politiky EU, která by EU umožnila prosazovat své hodnoty v dnešním globalizovaném světě,
- členské státy a orgány EU, aby v plné míře využily ustanovení Lisabonské smlouvy o společné bezpečnostní a obranné politice (SBOP) a daly impuls k dosažení kvalitativního pokroku vytvořením stále strukturované spolupráce (článek 46 Smlouvy o EU a Protokol 10), který by měl v konečném důsledku vést k Evropské obranné unii,
- k zapojení všech členských států EU do stávající nadnárodní vojenské jednotky Eurocorps, která je již zapojena do výcvikových misí EU nasazených mimo rámec EU,
- ke zřízení stálého vojenského velitelství EU s cílem zlepšit vojenské řízení krizí (včetně výkonných misí) a vytvoření trvale spojených nadnárodních vojenských jednotek,
- k vytvoření evropského rozpočtu s vlastními zdroji na obranu s cílem financovat SBOP EU,
- k dosažení cíle 2% HDP na vojenské výdaje členských států EU, které jsou členy NATO, prostřednictvím financování Evropského obranného fondu z národních příspěvků, dokud nebude evropský rozpočet financován z vlastních zdrojů.

5. Usnesení o vnějším rozměru migrační politiky EU

Federální výbor Unie evropských federalistů na zasedání v Madridu dne 18. června 2017 se zavazuje s ohledem na předchozí usnesení přijatá UEF v letech 2015 a 2016 v oblasti azylu, migrace, správy hranic a bezpečnosti podniknout na své úrovni všechny nezbytné kroky k tomu

1. aby byla zdůrazněna potřeba silné a společné pozice a vůdčího postavení Evropské unie v rámci probíhajících jednání na úrovni OSN o globálním kompaktním dokumentu o migraci a uprchlících, připomínající politickou prioritu záchrany životů, ochrany lidských práv a sdílení odpovědnosti za podporu bezpečného, řádného a plynulého pohybu osob v celosvětovém měřítku;
2. aby bylo svoláno kolokvium o vyhledávání a záchraně ve Středoziemním moři, využívající synergií mezi institucemi a agenturami Evropské unie, členskými státy EU, nevládními organizacemi a subjekty ze soukromého sektoru, vymezující právní rámec činnosti a koordinace na úrovni EU s ohledem na využití a integraci špičkových technologií pro dohled nad mořským prostředím, zajišťující lepší a trvalejší spojení mezi politiky a odborníky a zdůrazňující potřebu dodržování lidských práv a mezinárodních humanitárních závazků při všech akcích a iniciativách v této oblasti, aby byly podporovány evropské hodnoty a posilována solidarita mezi členskými státy EU.

Zasedání Federálního výboru UEF uzavřel generální tajemník UEF Paolo Vacca pozváním na příští zasedání, které se uskuteční v Paříži ve dnech 20. – 22. října 2017 a bude zahájeno 21. 10. v 17.30 hodin v Národním shromáždění Francouzské republiky veřejnou debatou o další budoucnosti evropské integrace po volbách ve Francii, Německu a dalších zemích.

Přílohy:

- *Vystoupení Elmara Broka*
- *Usnesení o překonání krizí a dokončení evropské politické jednoty*
- *Usnesení o fiskální unii*
- *Usnesení o demokratické legitimitě při řízení Hospodářské a měnové unie*
- *Usnesení o vztazích mezi EU a USA*
- *Usnesení o vnějším rozměru migrační politiky EU*